

Junta de Govern

La Junta de Govern que va tenir lloc el dia 27 de novembre va debatre la proposta de la creació del Departament de Telecomunicació i Automàtica, constituït per les àrees de coneixement de Teoria del Senyal i Comunicació, i Enginyeria de Sistemes i Automàtica, fins ara adscrits al Departament de Física i al Departament d'Informàtica respectivament. Així, es va aprovar l'adscripció de l'àrea de coneixement de Ciència de Materials i Enginyeria Metal·lúrgica al Departament de d'Enginyeria Electrònica, que passarà a denominar-se Departament d'Enginyeria Electrònica i de Materials. Es va aprovar obrir un termini de quinze dies perquè els centres, els departaments i els professors facin les al·legacions que considerin convenientes.

Es va aprovar la cessió, per part de la UAB, d'un terreny i d'un edifici a la Fundació Centre de Recerca en Sanitat Animal (Cresa).

En sessió extraordinària, es va debatre l'avantprojecte de pressupostos que hauran de ser aprovats en una nova Junta de Govern i definitivament pel Consell Social.

El rector va informar de la greu situació que ha generat la LOU i de les últimes modificacions que s'hi podran fer al Senat.

Tempesta de vent

El dia 15 de novembre, la forta tempesta de vent que va patir Catalunya va obligar a suspendre les classes a la UAB. La Facultat de Ciències de la Comunicació va ser desallotjada a causa del trencament de les vidrieres laterals d'uns passadissos, i de la caiguda del sostre, fet que va ocasionar importants desperfectes. El desallotjament es va fer amb ordre i rapidesa, sense que s'hagués de lamentar cap ferit. Les classes a la Facultat es van reiniciar el dia 19 amb tota normalitat.

El claustre demana la retirada de la LOU

En la sessió ordinària del Claustre General de la Universitat Autònoma de Barcelona, que va tenir lloc el dia 21 de novembre, es va aprovar l'acord següent:

«El Claustre General de la UAB manifesta el seu desacord bàsic amb el projecte de Llei Orgànica d'Universitats i demana la retirada de l'esmentat projecte per tal d'obrir un procés de discussió democràtica amb la participació real dels diversos agents acadèmics, polítics i socials».

A la mateixa sessió, es va aprovar l'informe anual del rector per àmplia majoria. També es van aprovar les línies generals del pressupost de la UAB per a l'any 2002. El professor Rafael Grasa va presentar l'Informe d'Anàlisi i Diagnòstic Institucional (PADI).

Informe

El rector, Carles Solà, va presentar el seu informe anual, on va fer especial referència a les noves titulacions de la Universitat Autònoma, la qual cosa ha suposat un important esforç per a la Universitat per afrontar els canvis de tot tipus que està experimentant la universitat: els demogràfics, les modificacions en les demandes dels estudiants, l'impacte de les tecnologies de la informació i de la comunicació, o els processos d'internacionalització. Va fer esment a la forta aposta per la investigació que, amb els diferents programes que existeixen (Ramón y Cajal, ICREA) i amb la col·laboració amb institucions vinculades a la UAB (CRESA, IFAE), permetran incorporar prop de trenta-cinc investigadors al campus. Va recordar que la UAB és la primera universitat de l'Estat pel que fa a programes d'intercanvi europeus, i la quarta dins del programa Sèneca de mobilitat intraestatal.

Va manifestar, una vegada més, la forta crítica que té la Llei Orgànica d'Universitats (LOU), i va fer referència a l'incident produït el dia 13 de novembre, a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, entre uns estudiants i un professor, i sobre el qual s'ha obert un expedient informatiu en el qual es donarà audiència a totes les parts implicades amb garanties processals legalment establertes. L'expedient informatiu s'ha encomanat al professor Arcadi

Oliveras. En diverses intervencions es va fer palès l'excepcionalitat d'aquest fet.

La precipitació de la tramitació del projecte de Llei ha fet que s'intensifiquessin les protestes amb manifestacions massives, com la del dia 13 a Catalunya o la del dia 14 a resta de l'Estat.

Record

El rector Carles Solà va tenir un record per l'amic i professor Ernest Lluch, assassinat fa justament un any, i va dir que la universitat és un lloc de convivència, tolerància i respecte mutu.

Els estudiants claustrals van defensar la dinàmica assembleària dels estudiants, van criticar amb fermesa la Llei, que és en tràmit al Senat, i van obrir un debat sobre l'incident de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales.

Alguns professors, com el degà de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, Faustino Miguélez, i Tomàs Ibáñez, van glosar la capacitat mobilitzadora dels estudiants en contra de l'esmentada Llei, si bé van fer una crida al diàleg, a la tolerància i a la llibertat d'expressió.

Pressupostos

El vicerector d'Economia i Administració, Antoni Tulla, va explicar les línies mestres dels pressupostos del 2002, i va manifestar la discriminació que pateix la UAB respecte d'alguna altra universitat pel que fa a l'increment pressupostari previst per la Generalitat de Catalunya.

El professor Rafael Grasa va presentar l'informe final de la Comissió per a la Reforma Institucional, que, evidentment, s'ha vist condicionat per la nova Llei. Es va acordar publicar tots els documents.

En el debat general sobre la Llei es va aprovar la proposta de demanar la retirada del projecte de Llei, si bé alguns estudiants van demanar postures més radicals, com la insubmissió. El professor Julià Cufí va fer una acurada dissecció del projecte de Llei i de les limitacions que la seva aplicació suposarà per a l'autonomia universitària.

Avaluació institucional i indicadors de qualitat a la universitat

El dia 14 de novembre, aprofitant que el doctor Maurice Kogan havia estat convidat a pronunciar una conferència a la Jornada dels Consells Socials de les Universitats Públiques de Catalunya, es va fer una reunió informal a l'ICE amb persones interessades en el tema de la qualitat universitària. Maurice Kogan és professor d'administració governamental i social a la Brunel University i director del Centre for the Evaluation of Public Policy and Practice. És autor de múltiples articles i llibres sobre l'ensenyament superior al Regne Unit i a altres parts d'Europa. Darrerament

ha estat assessor per a temes d'universitat de l'OCDE.

A partir de les preguntes dels assistents, la seva breu exposició i el debat posterior van versar sobre els avantatges i els inconvenients del sistema d'avaluació de la docència implantat a les universitats britàniques. El seu missatge principal, a partir de l'anàlisi realitzada, va ser destacar la importància del fet que els sistemes d'avaluació es posin en funcionament per evitar la burocratització i tenint molt en compte la professionalitat del professorat, de manera que les accions empreses tinguin efectes reals amb vista a la millora de la docència.

Eleccions al Claustre

Estudiants en un moment de les votacions.

El dia 29 de novembre van tenir lloc les eleccions al Claustre General de la UAB, a les quals estaven convocats professors, estudiants i PAS, per elegir els dos-cents cinquanta representants que componen el Claustre General (150 professors, 75 alumnes i 25 membres del PAS).

Els resultats es poden consultar al web especial de les eleccions: <http://magno.uab.es/o-coordinacio-institucional/eleccions2001/eleccions2001.htm>

La facultat amb més participació de professorat ha estat la de Traducció i d'Interpretació, amb un 57,80 % de votants.

La Facultat de Medicina és la que ha tingut una participació més alta d'alumnat, amb un 34,06 %.

La participació del PAS funcionari ha estat del 45,67 %, i la del PAS laboral, d'un 37,02 %.

El Claustre escollit farà la seva sessió constituent el mes de desembre.

Sumari

Eleccions al Claustre	2
Mas-Colell inaugura l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria	3
La UAB rep vuit mil nous matriculats	3
Congrés Internacional de Coreanologia	4
Amics de la UAB	5
Congrés Internacional de Traducció	5
Relacionen la cafeïna amb l'ansietat i el dolor	6
Invasió de formigues a Catalunya	7
La traducció i l'origen de l'home centren les primeres conferències de la Tardor Científica	8
Jornada Intercampus	10
Orientació Universitària	10
Un musicòleg de la UAB recupera l'òpera <i>La Fattucchiera</i>	12

L'AUTÒNOMA
Publicació de la Universitat
Autònoma de Barcelona

Novembre-desembre 2001
Núm. 150

Les opinions expressades
pels entrevistats reflecteixen
únicament les seves idees.

Està prohibida la reproducció
total o parcial dels continguts
d'aquesta revista sense
l'autorització escrita de l'editor.

Universitat
Autònoma de Barcelona
Àrea d'Afers
Institucionals
Gabinet de Premsa.
Edifici Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46

L'AUTÒNOMA es pot
obtenir i imprimir
en format Acrobat
via Internet a través
del web de la UAB
a l'adreça

<http://www.uab.es/>

Universitat
Autònoma
de Barcelona

Mas-Colell inaugura l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria

El conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Andreu Mas-Colell, el rector de la UAB, Carles Solà, i el director de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria (ETSE), Francesc Serra, van ser els encarregats d'inaugurar l'edifici de l'ETSE, el 5 de novembre passat.

L'Escola Tècnica superior d'Enginyeria imparteix les titulacions d'Enginyeria Informàtica, Enginyeria Química, Enginyeria Tècnica de Telecomunicacions (especialitat sistemes), Enginyeria Electrònica i Enginyeria de Materials. El nombre total d'alumnes matriculats a l'ETSE el curs 2001-2002 és de 2.129, i el nombre de professors que hi imparteixen docència és de prop de dos-cents.

Al parlament inaugural, Francesc Serra va assenyalar que l'Escola està emmarcada en un eix tecnològic que conjuga ensenyament i recerca en els àmbits de les engi-

nyeries de la informació i de la comunicació. Andreu Mas-Colell també va destacar la importància d'aquest campus tecnològic de la UAB: «Aquest nou edifici demostra la consolidació dels estudis d'enginyeria a l'Autònoma i testimonia la gran demanda que tenen aquest tipus d'estudis a Catalunya».

D'altra banda, el conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació va afegir que cal donar una empenta definitiva al projecte Llum Síncrotró -un accelerador de partícules amb importants aplicacions en nombrosos camps de la ciència i de la tècnica.

El rector de la UAB, Carles Solà, va comparar l'Escola amb una masia catalana. Una masia que va creixent des de l'any 1992, quan es va crear el Pla Estratègic de la UAB, que apostava pels estudis d'enginyeria. Va coincidir amb Mas-Colell dient que a l'Autònoma hi ha un campus tecnològic que té un nombre important

El conseller Mas-Colell, en l'acte del dia 5 de novembre.

de centres docents i de recerca de reconegut prestigi, com ara el Centre Nacional de Microelectrònica o el Centre de Visió per Computador. L'ETSE està ubicada en un lloc privilegiat, al costat de la Facultat de Ciències i molt a prop de Biocampus, un complex de recerca sobre biomedicina i biotecnologia. El rector de la UAB també va assenyalar que l'ETSE està situada a la zona de màxima velocitat de creixement industrial de tot Europa.

Prop de vuit mil nous matriculats

Prop de vuit mil alumnes s'han matriculat per primera vegada aquest curs 2001/2002 a la Universitat Autònoma de Barcelona. Les facultats on s'ha cobert el cent per cent de les places són Medicina, Ciències Polítiques i Sociologia i Ciències de l'Educació, i l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell. A la Facultat de Filosofia i Lletres s'ha donat el cas que algunes carreres com Història de l'Art, Humanitats o Filologia Anglesa han cobert totes les seves pla-

ces, i d'altres, com algunes filologies, han tingut una matriculació per sota del cinquanta per cent. Altres facultats han assolit pràcticament un percentatge de matriculació del cent per cent, com és el cas de Ciències Econòmiques i Empresarials, Ciències de la Comunicació, Veterinària, Psicologia, Traducció i Interpretació, l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeries i l'Escola Universitària d'Informàtica.

Pel que fa als centres adscrits a la UAB, l'Escola Massana d'Arts i Disseny, l'Escola de Prevenció i Se-

guretat Integral i les escoles d'Infermeria de Sant Pau i de la Vall d'Hebron han omplert la totalitat de les places ofertes. Tot i l'especial demanda d'estudis d'infermeria, a l'Escola Universitària de Manresa han quedats vacants unes quaranta places d'aquesta matèria.

Entre els centres propis i els centres adscrits, la UAB ha rebut 9.472 sol·licituds d'ingrés, de les quals més de la meitat han estat acceptades en els estudis demanats com a primera preferència.

Breu

La Generalitat s'incorpora al Portal de la Comunicació

La Generalitat de Catalunya, a través de la Direcció General de Radiodifusió i Televisió, s'ha incorporat com a nou soci col·laborador al Portal de la Comunicació, de l'Institut de la Comunicació (Incom) i la Fundació Retevisión.

El Portal de la Comunicació, creat l'any 2000, és el primer especialitzat en comunicació i d'accés totalment gratuït. Les pàgines d'informació són disponibles en català i en castellà, i estan elaborades per l'Incom.

Des de la seva presentació pública, el mes de març d'enguany, el Portal ha rebut més de trenta mil visites i s'ha convertit en una ei-

na de referència per a investigadors, professionals i estudiants de comunicació de Catalunya i Espanya, però també de l'Amèrica Llatina, especialment de Mèxic, Xile Argentina i Veneçuela, i dels Estats Units.

Coincidint amb l'inici del nou curs acadèmic, el Portal de la Comunicació ha incorporat nous continguts i ha renovat les seves seccions. Destaquen especialment els prop de tres mil enllaços a mitjans i institucions de comunicació, i els observatoris de polítiques de comunicació, comunicació local, migració i comunicació, i Internet.

Ajudes per a emprenedors

La Fundació Empresa i Ciència ja ha gestionat quatre ajudes a projectes emprenedors durant aquest any amb el projecte Gènesi de Trampolins Tecnològics. Es tracta d'unes ajudes del Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial de la Generalitat de Catalunya (Cidem), que gestiona la Fundació Empresa i Ciència dins l'àmbit de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), ja que la universitat es considera una font activa d'idees empresarials a la qual s'ha de donar suport.

Els trampolins tecnològics van destinats a alumnes, professors, investigadors, antics alumnes, estudiants de doctorat i personal tècnic vinculat a la UAB, que presentin un projecte d'empresa de base tecnolò-

gica. S'ajuda els emprenedors a elaborar un projecte empresarial ben fonamentat per presentar a inversors potencials.

Les ajudes són d'un import màxim de 100.000 euros i representen fins al 60 % de les despeses subvencionables del projecte: assessorament i desenvolupament tecnològic, assessorament en gestió empresarial i contractació de personal que complementi les capacitats de l'emprenedor.

Fins ara s'han presentat sis projectes, dels quals quatre han estat aprovats pel Cidem, un denegat, i un últim que encara s'està avaluant. A més a més, s'està treballant en un projecte de noves idees d'emprenedors que es preveu presentar a la comissió avaluadora del Cidem aquest novembre.

Els quatre projectes aprovats són:

- e-Biointel: empresa de bioinformàtica que té com a objectiu arribar a una plataforma tecnològica per a la realització d'anàlisis en temes majoritàriament de genètica combinant la informació que presenten diferents bases de dades.

- Univet: empresa veterinària centrada en el desenvolupament de fàrmacs i tractaments dermatològics per a animals domèstics (fonamentalment gossos). Desenvolupen les tècniques analítiques necessàries i fan el seguiment dels animals.

- SCYTL: empresa informàtica basada en temes de seguretat en la trama de dades i criptografia.

- Histeresis: empresa del sector de la informàtica que busca solucions per a les empreses combinant temes de programari i de maquinari.

Congrés Internacional de Coreanologia

El professor Alberto Bleuca, del Departament de Filologia Espanyola de la UAB, va descobrir l'historiador de la literatura que s'amaga darrera la figura de Miguel de Cervantes, a la conferència de clausura del Congrés Internacional de Coreanologia. El professor de la UAB va presentar Cervantes com un estudiós de la literatura del seu temps, a més d'un gran escriptor i tot un personatge històric.

La Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat Nacional de Chonbuk de Corea, el Centre d'Estudis Internacionals i Interculturals de la UAB, el Departament de Filologia Espanyola de la UAB i l'Institut d'Estudis Humans van organitzar el Congrés Internacional de Coreanologia. Els actes van tenir lloc a la sala de graus de la Facultat de Filosofia i

Lletres de la UAB, els dies 22 i 24 d'octubre.

El professor Alberto Bleuca va ser l'encarregat de pronunciar la conferència de clausura del congrés, titulada «Cervantes, historiador de la literatura», on va fer un repàs a les referències bibliogràfiques fetes per l'autor d'*El Quixot*. Bleuca va afegir a la vessant de gran escriptor i personatge històric de l'autor el que ell anomena «el tercer home», la qualitat d'estudiós de la literatura del seu temps. El professor de la UAB va afirmar que Cervantes volia ser recordat com un escriptor divertit i amè. Per a Alberto Bleuca, l'autor de *La Galatea* no dubtava a utilitzar el «màrqueting» per promocionar les seves obres mitjançant referències dels seus llibres en els pròlegs.

El col·loqui sobre Miguel de Cervantes va tancar el cicle, obert per «La

expresión de la cortesía en Español», la primera conferència d'aquest congrés pronunciada per Maria Lluïsa Hernanz, vicerectora d'Afers Acadèmics de la UAB. Les altres deu ponències del Congrés de Coreanologia van combinar l'anàlisi i l'explicació de la literatura i la història de Corea amb la comparació amb altres literatures, com l'anglesa, la francesa o l'espanyola.

A l'acte de clausura, van assistir-hi l'ambaixador de Corea a Espanya, Won Young Lee; el vicerector de Relacions Internacionals de la UAB, Louis Lemkow; el subdirector general del Gabinet d'Anàlisi del Ministeri d'Afers Estrangers; la directora del Centre de Recursos de Llengües Estrangeres de la Generalitat de Catalunya; i el director de l'Àrea de Cooperació Internacional de la Generalitat, entre d'altres.

Breu

Professors de la UAB participen en unes jornades internacionals sobre la llengua berber

El primer col·loqui internacional Standardisation et Aménagement de la Langue Berbère va tenir lloc al Centre de Recherche Berbère, Inalco (Institut National des Langues et Civilisations Orientales), de París, els dies 18 i 19 d'octubre, amb la participació de professorat de la UAB. A més de diferents resolucions que concerneixen diversos aspectes de la grafia estàndard, de la morfosintaxi i dels neologismes lèxics d'aquesta llengua nord-africana, s'ha proposat l'establiment de l'Associació Internacional per a l'Estandardització de la Llengua Amazic. En aquesta associació, hi participen professors de diferents

universitats d'Europa i del nord d'Àfrica, com els professors Char-ker, de l'Inalco, París VII; Elmntassir, de la Universitat d'Agadir, Marroc; Tilmatin, de la Universitat de Cadis; Taifi, de la Universitat de Fes, Marroc; Bumalk, de la Universitat d'Ujda, Marroc; Ahmed-Zaïd, de la Universitat de Tizi Uzu, Algèria; Durand, de la Facoltà di Studi Orientali, Roma. La UAB hi va ser representada pel professor Carles Castellanos, director del Departament de Traducció i d'Interpretació i membre del Centre d'Estudis Internacionals i Interculturals de l'Autònoma.

V Congrés Internacional de Traducció

El Departament de Traducció i d'Interpretació de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya i el Ministeri d'Educació i Ciència, va organitzar el V Congrés Internacional de Traducció.

La Facultat de Traducció i d'Interpretació de la UAB va acollir, del 29 al 31 d'octubre, cent trenta-dues comunicacions i set conferències dins el V Congrés Internacional de Traducció organitzat pel Departament de Traducció i d'Interpretació de la UAB.

L'edició d'enguany va ser dedicada a la interculturalitat i la traducció, i més concretament a les llengües menys traduïdes. Segons Albert Branchadell, professor del Departament de Filologia Catalana i col·laborador en l'organització, moltes llengües que tenen un pes demogràfic semblant o superior a l'anglès es tradueixen molt menys en termes comparatius. Entre aquestes llengües menys traduïdes hi ha el rus, el xinès, el japonès o l'àrab. Dels països on es parlen aquestes llengües va arribar una part important dels participants al Congrés.

Els més de quatre-cents inscrits al V Congrés Internacional de Traducció van poder assistir a conferències amb temàtiques que anaven des de la traducció de la literatura catalana al japonès, fins a la importància de la traducció relacionada amb l'imperialisme i la mediació cultural. Per a Albert Branchadell, la traducció ha de situar el lector en uns referents culturals que moltes vegades no coincideixen. Un exemple d'aquest fet és la falta d'una traducció clara a l'àrab, per raons lingüístiques i històriques, del mot «democràcia».

Amics de la UAB

El dia 19 d'octubre va tenir lloc, a la Casa Convalescència, un sopar de germanor en el qual van ser presents la majoria dels membres de la l'Associació d'Amics de la UAB, que, sota la presidència de Xavier Muñoz i amb la participació de destacats membres de la comunitat universitària, ha rebut un nou impuls.

En el transcurs de la festa, en què va participar l'orquestra La Vella Dixieland, es va lliurar la medalla de l'Associació als membres que fa més de deu anys que participen en les activitats de l'Associació en les seves successives etapes.

Tant el president actual, Xavier Muñoz, com el rector de la UAB, Carles Solà, van reconèixer la tasca desenvolupada per l'antic president, Ramon Gràcia, alhora que van fer una crida per potenciar l'Associació, que va aprofitar l'avinentesa de l'acte per presentar la seva publicació,

Plecs de 16, en la qual es recullen les ponències presentades en les Jornades sobre Educació. Aquestes jornades van tenir lloc el mes de maig, i hi van participar destacades personalitats del món de la formació i la política, com Laura Balbo, exministra italiana i consellera del president del govern italià; Manuel Pimentel, exministre de Treball del govern espanyol; Antoni Farrés, exalcalde de Sabadell, i nombrosos professors.

En el marc de les noves propostes d'enguany, va tenir lloc la segona tertúlia amb joves creadors de menys de quaranta anys. El dia 7 de setembre, va tenir lloc la tertúlia amb l'escriptor i director teatral Sergi Belbel, antic estudiant de la Universitat Autònoma de Barcelona i promotor de l'Aula de Teatre, el qual va dinamitzar l'activitat teatral a la UAB a mitjan anys vuitanta. Belbel va explicar, amb autèntic entusiasme, la seva passió pel teatre com a eina de

catarsi col·lectiva. Va defensar la *Poètica* d'Aristòtil, i va ser molt crític amb la teoria del distanciament de Brecht, si bé va afirmar la potència creativa de l'obra de l'escriptor alemany. Va mostrar la seva sana enveja per Shakespeare, i va manifestar que el teatre és una de les arts que exigeix l'èxit per poder sentir-se realitzat, probablement la que més.

Breu

L'Autònoma recorda Leopoldo Alas «Clarín»

El Departament de Filologia Espanyola i el grup d'investigació sobre «El cuento en sus antologías» van organitzar un simposi per recordar Leopoldo Alas en el centenari de la seva mort. Santos Sanz Villanueva, de la Universitat Complutense de Madrid, va repassar la trajectòria de Clarín en la primera de les dues conferències programades.

Sergi Beser, professor del Departament de Filologia Espanyola de la Universitat Autònoma de Barcelona, va donar la seva visió de l'escriptor a la segona conferència. Sota el títol «Mi Clarín», Beser va explicar el procés de formació que el va portar a ser un lector de Leopoldo Alas: de les primeres línies plenes d'«insultos preciosos»,

que va llegir en un manual de batxillerat de les Escoles Pies, fins a la *Regenta*, que li va deixar un amic. El professor de la UAB va definir la lectura com una arriscada aventura personal que ha de contribuir a fer de la literatura una cosa viva, constant i discutida.

Els crítics i escriptors Javier Cercas, José María Merino i Robert Saladrigas van formar la taula rodona per parlar sobre «La vigència de Leopoldo Alas en el seu centenari».

La jornada «En recuerdo de Leopoldo Alas (1852-1901)» va tenir lloc el dia 9 d'octubre, a la sala de graus de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB. En tots els actes hi va haver molta assistència de públic, tant universitari com del món de les lletres.

Relacionen la cafeïna amb l'ansietat i el dolor

La cafeïna bloqueja receptors de l'adenosina dels subtipus A1 i A2a presents a les cèl·lules. Aquest bloqueig és el responsable, per exemple, del seu efecte excitant, ja que l'absorció de l'adenosina per part de les cèl·lules del sistema nerviós és un dels mecanismes que desencadenen el son. A més, un d'aquests subtipus de receptors -els A1- té un paper important, ja que modula els mecanismes de neurotransmissió.

Investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona, de l'Institut Karolinska de Suècia i de les universitats de Colorado (EUA) i de Göteborg (Suècia) han descobert l'important paper del receptors de

l'adenosina A1 en la gènesi de l'ansietat, la provocació de dolor o la neuroprotecció en condicions patofisiològiques, com les davallades dels nivells d'oxigen (hipòxia), de manera que la seva importància augmenta quan el cos es troba en condicions crí-

tiques. Així, els investigadors han corroborat que, davant una davallada dels nivells d'oxigen per deficiències respiratòries, l'acció de l'adenosina a través dels receptors A1 protegeix les neurones dels possibles danys cel·lulars. Clínicament, aquests resultats posen un punt d'atenció sobre l'ús comú de la teofil·lina (un altre inhibidor de l'adenosina) i de la cafeïna en nadons prematurs amb insuficiència respiratòria, i suggereixen la necessitat de fer estudis per ajustar les dosis subministrades.

D'altra banda, els resultats sobre percepció del dolor indiquen que l'efecte analgèsic de l'adenosina és degut a la seva acció sobre aquest subtipus de receptor A1. De fet, en la teràpia del dolor, l'adenosina s'està començant a utilitzar amb èxit com a alternativa terapèutica en pacients que no responen a altres tractaments analgèsics. Els resultats obtinguts poden tenir influència en el disseny de nous fàrmacs basats en aquest tractament i en el seu mecanisme d'acció. Pel que fa als trastorns d'ansietat, aquest estudi confirma que el receptor A1 està implicat en la seva gènesi i explica que la cafeïna pot desencadenar reaccions d'ansietat i de pànic.

Els investigadors han obtingut els resultats mitjançant l'experimentació amb ratolins que tenien desactivat el gen que codifica el receptor A1 de l'adenosina. Aquests ratolins tenien una salut normal, amb una ingesta i un creixement normals, i una pressió sanguínia, un ritme car-

díac i una temperatura corporal també dins els nivells normals. Malgrat això, la manca de receptors de l'adenosina va provocar increments d'ansietat i d'hipersensibilitat al dolor (hiperalgèsia) en tests específics, i disminució de neuroprotecció en condicions d'hipòxia.

En els humans, la ingesta de tres a sis tasses de cafè al dia provoca un bloqueig d'aproximadament la meitat dels receptors de l'adenosina. Els investigadors indiquen que «aquesta dosi de cafè no implica cap risc dels analitzats en la recerca, però dosis més elevades de cafeïna, que podrien bloquejar la major part dels receptors d'adenosina, a banda de disparar reaccions ansioses, podrien provocar en les persones hiperalgèsia i desprotecció neuronal davant la hipòxia».

L'equip investigador de la UAB que ha participat en aquesta recerca, publicada recentment en la prestigiosa revista *Proceedings of the National Academy of Sciences*, una de les publicacions científiques amb més ressò internacional, està format pels professors Lydia Giménez-Llort, Rosa M. Escorihuela, Albert Fernández-Teruel i Adolf Tobeña, de la Unitat de Psicologia Mèdica del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal de la Universitat Autònoma de Barcelona. Aquest treball ha estat promogut pel doctor Björn Johansson i coordinat pel professor Bertil B. Fredholm, del Departament de Fisiologia i Farmacologia de l'Institut Karolinska de Suècia.

Fòrum de recerca UAB-Hospital Vall d'Hebron

Investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona i de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron van posar en comú, els dies 29 i 30 d'octubre, les seves línies de recerca, en el primer fòrum de recerca organitzat conjuntament per ambdues institucions.

A la sessió inaugural, José M. Sáez, director de recerca de l'Hospital, Lluís Ferrer, vicerector adjunt al rector de la Universitat

Autònoma de Barcelona, i Jordi Colomer, gerent de l'Hospital, van exposar l'enorme interès d'una trobada com aquesta per tal de potenciar la recerca de la Universitat i de l'Hospital.

Al llarg dels dos dies, els científics van exposar i comentar els seus treballs en els àmbits de les neurociències, de la biomedicina i de la biotecnologia, en tot un seguit de conferències plenàries i tallers de treball.

Adolf Tobeña pronuncia la conferència «Psiquiatria i fronteres neurocientífiques».

Invasió de formigues a Catalunya

Un estudi dut a terme per biòlegs de la Universitat Autònoma de Barcelona ha fet palès que una nova espècie de formigues, *Lasius neglectus*, està envaint els espais urbans de Catalunya a un ritme que, si no es prenen les mesures adequades, pot esdevenir perillós i convertir la invasió en una plaga incontrolable. L'espècie, originària de l'Àsia Menor, s'ha identificat de moment en jardins i a l'interior de residències de Seva, Bellaterra, Barcelona, Sant Cugat del Vallès, les Planes, Matadepera i Taradell. Dins les cases, les formigues ocupen preferentment les línies de les instal·lacions elèctriques i ja han provocat danys en els endolls, els telèfons i els mecanismes elèctrics de les piscines d'alguns habitatges. A l'exterior, els nius es troben sota pedres o branques al terra, fan galeries, de manera difusa, en tota la superfície del sòl, i han provocat la mort d'arbres de jardí.

L'equip de recerca de la UAB, dirigit pel professor Xavier Espadaler, ha identificat aquesta espècie i ha estudiat les principals característiques morfològiques i de comportament d'aquestes formigues. De moment, les característiques biològiques observades en *Lasius neglectus* són molt similars a les de la formiga argentina (*Linepithema humile*), la formiga de medis urbans més estesa a Catalunya.

Segons l'estudi, publicat a la revista científica *Insectes Sociaux* -una de les principals revistes d'entomologia-, les invasions de formigues de l'espècie *Lasius neglectus* són difícils de vèncer, ja que no estableixen límits

entre les diferents colònies, és a dir, no hi ha agressió entre diferents grups, i això fa que s'organitzin en forma d'una única gran colònia, que arriba a ocupar extensions de fins a catorze hectàrees. Tenen una elevada activitat des de finals de març fins a principis d'hivern, gairebé durant tot el dia. Durant el mes de juny, el més actiu, hi pot haver un tràfec de més de noranta-cinc mil formigues, que puguen i baixen un sol arbre cada vint-i-quatre hores. D'aquesta manera, les formigues han provocat la mort d'arbres de jardí, ja que hi puguen per alimentar-se de la melassa dels pugons. S'estableixen en terrenys a altituds entre els 20 i els 650 metres sobre el nivell del mar, i prosperen millor en alçades elevades. A més, les reines fertilitzades de *Lasius neglectus* poden formar noves colònies de manera totalment independent i tenen suficients reserves d'energia al cos per alimentar les cries durant quatre setmanes.

Perill potencial

Aquestes característiques de *Lasius neglectus*, combinades amb un temps de desenvolupament de les cries força curt, uns trenta-sis dies, fa d'aquesta espècie un perill potencial de plaga. Segons afirmen els investigadors, «a la vista d'aquest perill potencial, hi ha una necessitat urgent d'identificar amb cura les possibles colònies d'aquesta espècie, així com d'estudiar amb detall la seva biologia».

El grup de recerca que dirigeix el doctor Xavier Espadaler, autor de la primera tesi que es va fer a l'Estat espanyol sobre formigues -concreta-

Lasius neglectus cercant pugons damunt un arbust.

ment sobre les de l'Alt Pirineu de Catalunya- (UAB, 1979), està interessat en la biodiversitat de formigues ibèriques i magribines, en les interaccions entre formigues i plantes (dispersió de llavors, pol·linització) i en els efectes de les formigues invasores en els ecosistemes. Ha publicat més d'un centenar de treballs, ha coeditat dues monografies i ha col·laborat amb investigadors de França, Suïssa, Polònia, Gran Bretanya, Finlàndia i Japó. Participa en un projecte europeu, amb investigadors de vuit països més, sobre les supercolònies de formigues com a indicadors de la interferència humana en hàbitats conservats, i per intentar trobar estratègies racionals de lluita contra les formigues invasores. Juntament amb l'equip del doctor Crisanto Gómez, de la Universitat de Girona, treballa en un projecte d'estudi de l'efecte de les formigues invasores en la biodiversitat local i processos ecològics, com la dispersió de llavors o la pol·linització.

L'Autònoma participa activament a la Setmana de la Ciència

La Universitat Autònoma de Barcelona va organitzar gairebé una dotzena de conferències, exposicions i altres activitats de caire científic i divulgatiu, amb motiu de la sisena edició de la Setmana de la Ciència (SC).

La Setmana de la Ciència és una activitat impulsada conjuntament per la Fundació Catalana per a la Recerca (FCR), el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) de la Generalitat, el

Cercle d'Amics de la Ciència, les onze universitats de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC). La SC 2001 (programa consultable a www.setmanaciencia.org) està organitzada sota els auspicis de la UNESCO i té el suport i la participació de més de 260 entitats, museus i institucions relacionats amb el món cultural i científic de Catalunya.

La Setmana va tenir una àmplia participació d'assistents. A la dreta, dos dels conferenciants.

Milagros Sáiz

Santi Peris

La traducció i l'origen de l'home centren les primeres conferències de la Tardor Científica

Traduir d'una llengua a una altra requereix comparar dues cultures que poden ser radicalment diferents. La doctora Anna Aguilar-Amat, professora del Departament de Traducció i d'Interpretació de la UAB, va pronunciar la conferència «Multiculturalisme. Traducció i ciència cognitiva», en el marc del cicle Tardor Científica organitzat per la

cés d'aprenentatge per percebre i reconèixer el món mitjançant la vista. De la mateixa manera, les persones que s'enfronten a una altra cultura requereixen un aprenentatge llarg per tal de percebre i reconèixer els seus valors.

La doctora Aguilar-Amat va exposar un dels projectes en aquest àmbit que està duent a terme amb el seu grup de recerca: la creació d'una base de dades -Bacus (Base de Coneixement Universitari)-, que relaciona els conceptes en les diferents llengües, i va analitzar els problemes de representació que implica la multiculturalitat per al seu desenvolupament. Per a Anna Aguilar-Amat, les noves tecnologies aplicades a la traducció, com la traducció automàtica, la traducció assistida o l'enginyeria del coneixement, són una realitat i, al mateix temps, part d'una utopia de la transmissió d'informació multicultural.

En la segona conferència del cicle, «Volviendo a África. En busca de lo que nos hace humanos», Rafael Mora Torcal, professor del Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria de la UAB, va exposar que el context cultural, social i polític ha incidit en els diferents models per explicar el comportament dels primers homínids. Des de la teoria del mico assasí de 1950, influïda per la Segona Guerra Mundial, i el model de reciprocitat alimentària dels anys seixanta, segons el qual els homínids

gestionaven l'adquisició d'aliments de manera corporativa, clarament influït pels corrents pacifistes de la dècada; fins als models del caçador caçat rapinyaire dels anys vuitanta, fruit de la crisi del petroli, i els models dels anys noranta, on els grans canvis en el clima són els motors dels canvis en l'evolució dels homínids, models clarament influïts per l'actual sensibilitat als efectes del canvi climàtic.

Rafael Mora va explicar el projecte de recerca en què actualment treballa juntament amb investigadors de la Universitat de Barcelona, la Universitat Complutense de Madrid i el Consell Superior d'Investigacions Científiques: les excavacions al delta del riu Peninj, al llac Natrun i al volcà Sambu del Rift Valley africà, que permeten estudiar les primeres fases de l'evolució humana. L'objectiu del grup de recerca és fer excavacions extenses per tal de recuperar els contextos (paisatges, clima, fauna, artefactes...) contemporanis als homínids que hi habitaven fa prop d'1,5 milions d'anys.

Les conferències del cicle Tardor Científica tenen lloc els dijous, cada dues setmanes, de 19 a 21 h, a la Casa Convalescència UAB (Sant Antoni M. Claret, 171, Barcelona). L'entrada és gratuïta i oberta a tothom, i, a més, l'assistència a les conferències dels tres cicles (tardor, hivern i primavera) permet als estudiants universitaris l'obtenció d'1,5 crèdits de lliure elecció reconeguts per la UAB.

Anna Aguilar-Amat, després de la seva conferència.

Universitat Autònoma de Barcelona. La doctora Aguilar-Amat va explicar el complex procés de traducció des d'una perspectiva cognitiva, i va il·lustrar-ho amb una comparació amb la neurobiologia: les persones cegues que recuperen la visió, acostumades a utilitzar el sentit del tacte per percebre la realitat, necessiten un llarg pro-

Dos de cada tres gossos de Mallorca, infectats amb leishmanària

La leishmaniosi canina mediterrània és una malaltia infecciosa provocada per un protozou paràsit, *Leishmania infantum*, que es contagia principalment a través de picades d'un mosquit, sobretot en els gossos joves (apareix durant els tres primers anys de vida). Fins ara, els veterinaris consideraven que en la major part dels casos la infecció pel paràsit do-

nava lloc al desenvolupament de la malaltia, amb un quadre clínic greu.

Un estudi efectuat per investigadors dels departaments de Farmacologia i de Terapèutica, i de Medicina i de Cirurgia Animals de la Universitat Autònoma de Barcelona, juntament amb investigadors del Centre Sanitari Municipal de Palma de Mallorca, ha mostrat que un 67 % dels gossos de l'illa estan infectats per leishmanària,

però només un 13 % pateix la malaltia. Els resultats, basats en una investigació realitzada amb cent gossos de l'illa de Mallorca, són similars als obtinguts anteriorment a França i a Portugal per altres equips de recerca, la qual cosa confirma que la infecció per leishmanària és molt habitual en els gossos, però no implica, en la major part dels casos, la presència de la malaltia.

Debat sobre immigració en els mitjans de comunicació

L'observatori Migracom (Observatori sobre Migració i Comunicació) va organitzar unes sessions de debat i conferències sota el títol «La producció de notícies sobre immigració». El cicle va tenir lloc al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), del 23 al 25 d'octubre passats.

Les sessions van aplegar professionals dels mitjans de comuni-

cació i membres d'associacions relacionades amb el tema de la immigració per tal de trobar solucions i propostes d'actuació adequades davant la informació sobre la immigració.

Les conferències van ser a càrrec de Salvador Alsius, degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya; Miquel Rodrigo, professor del Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació, i Antoni Esteve, director de Lavinia i

professor de la Universitat Pompeu Fabra.

En les diverses comunicacions es van tractar temes com ara l'excés d'estereotips en les informacions sobre immigració, la discriminació dels immigrants en els mitjans, la manca de sensibilitat a l'hora de tractar temes d'immigració, i la necessitat d'oferir un tractament de normalitat en les notícies sobre aquest col·lectiu.

Subsaharians al campus

Les jornades del Migracom van coincidir amb l'estada d'un grup d'immigrants subsaharians al campus de la UAB. Els immigrants es van instal·lar a l'Autònoma el 18 d'octubre i el darrer grup va marxar el dia 31 del mateix mes.

El dia 19 d'octubre, l'equip de govern va pactar amb els representants del grup d'immigrants la seva estada al campus durant quinze dies.

La UAB, que durant l'estada va mantenir negociacions amb les diverses institucions, ha posat de manifest la seva satisfacció pels resultats assolits i seguirà en la línia de pressió en relació amb una solució política per aconseguir la regularització de tots els im-

migrants, encara que no tingui competències polítiques en aquest àmbit.

La Fundació Autònoma Solidària, que va aportar voluntaris per aju-

dar els immigrants en tasques higièniques, alimentàries i d'orientació, també ha fet una valoració positiva del resultat de l'acampada.

Jerónimo Saavedra inaugura el Festival de Cinema Gai i Lèsbic

Jerónimo Saavedra, senador i darrer ministre socialista d'Educació i Ciència, va participar, el dimarts 23 d'octubre, en la presentació del Festival Internacional de Cinema Gai i Lèsbic.

A l'acte, van participar-hi membres del JALG (Joves per l'Alliberament Lesbià i Gai); Sergi Mesonero, director executiu del Festival; el rector, Carles Solà, i Josep Maria Català, director del Centre de la Imatge de la UAB.

El Festival va tenir lloc a Barcelona fins al dia 28, i va tenir com a fil conductor el *coming out* o sortida de l'armari, procés a través del qual

l'homosexual es fa visible davant dels altres.

Saavedra va fer pública la seva homosexualitat fa prop d'un any en el pròleg del llibre *Outing en España. Los españoles salen del armario*, però mai no havia amagat la seva sexualitat. Creu que s'ha de lluitar per aconseguir un tractament de normalitat per als homosexuals, i que això seria possible si canviés el sistema educatiu: «Probablement no s'arribarà mai a una veritable normalitat en el tractament dels homosexuals fins que no desaparegui l'humor pesat i vulgar que condemna la llibertat».

L'exministre va afegir que la societat es regeix per uns models pas-

sats de moda que no preveuen la igualtat. Per aquest motiu, segons Saavedra, «s'hauria d'aprofitar la universitat per promoure la tolerància».

Jerónimo Saavedra

I Jornada Intercampus

La UAB acull la I Jornada Intercampus per a la consolidació tècnica, administrativa i pedagògica d'un projecte que ha permès a uns mil quatre-cents estudiants catalans seguir assignatures de lliure elecció per Internet.

El que va néixer com una excusa per dialogar i treballar entre universitats s'ha consolidat, en els últims

set universitats públiques catalanes i la Universitat Oberta de Catalunya. Segons Elena Añaños, coordinadora Acadèmica d'Intercampus a la UAB, aquesta primera jornada sobre el programa serveix per posar en comú l'anàlisi i l'experiència viscuda des de cada universitat. En paraules de la mateixa coordinadora, «és l'oportunitat d'alimentar la flama del projecte amb noves idees».

La I Jornada Intercampus va tenir lloc a l'hotel del campus universitari de la UAB, a Bellaterra, el 13 de novembre, i van ser-hi presents totes les universitats participants.

Montserrat Llinés, vicerectora de Tecnologies de la Societat de la Informació de la UAB, va ser l'encarregada d'inaugurar la jornada, organitzada en quatre sessions. En la primera de les sessions, es va tractar la situació d'Intercampus dins el projecte Universitat Digital com a línia de sortida.

A les següents sessions, es van tractar l'administració oberta, la docència compartida i els nous reptes del programa. De cada una d'aquestes sessions, en van sortir propostes concretes, com la creació d'un deganat virtual, la millora dels webs www.catcampus.org i www.catcampus.org/pre.htm, la creació d'un comitè

d'assessorament, i una jornada pedagògica per a professors, o l'ampliació de l'oferta de les universitats. Al portal www.catcampus.org, els alumnes poden accedir a les 32 assignatures, dues per universitat, que s'ofereixen dins del programa Intercampus. Entre les matèries més sol·licitades hi ha: Introducció a l'Astronomia, English for Academic Purposes, Orientació Professional a la Recerca de Feina o Territori Virtual a la Societat de la Informació.

En el primer semestre d'aquest curs 2001-2002, s'ha confirmat la tendència cap a una demanda creixent de les assignatures ofertes pel programa.

L'objectiu d'Universitat Digital, el projecte en el qual s'engloba el programa Intercampus, és crear un marc de col·laboració que permeti un desplegament progressiu d'iniciatives vinculades amb les tecnologies de la informació a les universitats catalanes. A banda d'Intercampus, el projecte inclou la potenciació de la connexió de l'Anella Científica, que integra universitats, institucions i centres d'investigació; un portal editorial que agrupa les publicacions universitàries; i la digitalització de tesis doctorals per fer-ne una major divulgació.

Montserrat Llinés, Elena Añaños i J. M. Yabar.

tres anys, com una eina que facilita l'administració oberta a l'àmbit universitari. El programa Intercampus forma part del projecte Universitat Digital del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació. Aquest programa està coordinat des de la Universitat Autònoma de Barcelona i hi participen

Jornades d'Orientació Universitària

La Universitat Autònoma de Barcelona organitza, des de fa dotze anys, les Jornades d'Orientació Universitària, adreçades als alumnes de secundària de tot Catalunya, per tal d'apropar-los la universitat i orientar-los en la tria dels seus estudis. La inscripció a aquestes jornades es fa mitjançant la tramesa per correu

electrònic de les butlletes de sol·licitud que trobareu en cada modalitat: Visites als centres de secundària i ajuntaments; Visites al Campus per a alumnes de 4t d'ESO, de 1r i 2n de batxillerat i de cicles formatius de grau superior; Visites al Campus per a famílies d'alumnes de secundària; i Jornades

de portes obertes per a alumnes de 1r i 2n de batxillerat i de cicles formatius de grau superior.

Al web dedicat als Futurs Estudiants trobareu les butlletes d'inscripció. Recordeu que el nombre de places és limitat i que el termini d'inscripció finalitza el dia 30 de novembre de 2001.

La Botiga de la UAB ofereix nous serveis i productes

La Botiga de l'Autònoma inicia una nova etapa en la qual vol oferir a tota la comunitat universitària un assortiment més ampli d'objectes, amb nous dissenys i amb nous punts de venda, fins i tot virtuals!

La Botiga ofereix tot tipus de productes amb la imatge gràfica de la Universitat Autònoma de Barcelona, des de materials de papereria i escriptori fins a roba esportiva i objectes de regal.

Tots aquests productes són elaborats amb materials de primera qualitat i amb dissenys acurats i

actuals, amb l'objectiu de crear i millorar la difusió de la imatge de la UAB.

A més, ara ja es pot navegar pel web de La Botiga, on es troba el catàleg de productes i preus i on es pot obtenir el full de comanda.

Podeu visitar La Botiga de l'Autònoma al local 10 bis de la plaça Cívica, entre la Farmàcia i Treball Campus, de dilluns a divendres, de 9.30 a 14 h, i de 15.30 a 18 h, i mitjançant el web www.uab.es/viurecamp/botiga/ a qualsevol hora del dia.

Augmenta el nombre d'alumnes de l'Escola de Turisme

L'Escola Universitària de Turisme i de Direcció Hotelera (EUTDH) de la UAB va inaugurar, el 15 de novembre, el curs acadèmic 2001-2002. L'obertura de l'acte va ser a càrrec del vicerector d'Economia i d'Administració de la UAB, Antoni F. Tulla, qui va deixar pas a l'exposició del director general de l'EUTDH, Xavier Vives, i al periodista Antoni Bassas, el qual va pronunciar la conferència inaugural.

Xavier Vives va mostrar la seva satisfacció pel fet que enguany hagi seguit augmentant el nombre d'alumnes del centre, tot i la conjuntura actual, que ha provocat una davallada generalitzada en aquest sentit en altres centres i formacions.

Vives va destacar l'èxit de les passarel·les entre la Diplomatura de Turisme i el Graduat de Direcció Hotelera, les dues titulacions que comparteix el centre. En aquest sentit, va afirmar que aquestes sinergies positives evidencien la complementarietat dels estudis, així com la projecció internacional de l'EUTDH, que ofereix la possibilitat d'ampliar els estudis als Estats Units, concretament a la Coastal Carolina University (CCU). La col·laboració amb aque-

ta universitat nord-americana permet als diplomats i als graduats de l'EUTDH obtenir la llicenciatura americana BSBA i realitzar una estada de pràctiques als EUA.

El periodista Antoni Bassas va voler compartir amb els presents el record d'un viatge a Albània que va fer l'any 1986, en la seva etapa de comentarista d'esports, amb motiu d'un partit del FC Barcelona. Bassas va destacar que, tot i les mancances d'un país que es trobava i es troba en una situació tan precària, les persones transmetien una gran dignitat i orgull per la seva història: «Els professionals del turisme substituïen amb escreix les deficiències de les instal·lacions amb un alt nivell de preparació i d'atenció als pocs clients dels establiments».

«En aquest sentit», va continuar Bassas, «a casa nostra trobo a faltar una certa dignitat de país; si n'haguéssim tingut, segur que no ens hauríem venut el territori per quatre duros, permetent autèntiques barbaritats immobiliàries i ecològiques, especialment als nostres indrets costaners. Hauríem de crear una mena de dret d'admissió general que només permetés l'accés als nostres indrets

a aquelles persones que respecten l'entorn i els nostres costums. Per això, estic totalment a favor de l'ecotaxa de les Balears, ja que la gent d'un lloc determinat ha de tenir el dret de defensar-lo». Finalment, Bassas va destacar la importància d'exterioritzar la satisfacció pel servei mitjançant una cosa tan senzilla com el somriure en l'atenció al client.

Tot seguit, el director d'Estudis de l'EUTDH, Francesc Uroz, va lliurar els diplomes als alumnes de la segona promoció de diplomats en Turisme, als de la sisena promoció de graduats en Direcció Hotelera, i als de la primera promoció del Postgrau de Gestió d'Esdeveniments, per la UAB i la George Washington University. Tanmateix, els alumnes van rebre els certificats del Programa Professional amb les seves pràctiques personalitzades, així com un certificat del Servei d'Idiomes Moderns (SIM), que acredita el seu nivell.

Va cloure l'acte Antoni F. Tulla fent una especial incidència en les paraules de Xavier Vives sobre la significació que té el fet que l'EUTDH incrementi el seu nombre d'alumnes en un any en què la tendència generalitzada a Catalunya ha estat d'un minvament pròxim al 30 %.

El rendiment acadèmic dels residents a la Vila se situa nou punts per sobre de la mitjana

L'Oficina de Programació i de Qualitat de la Docència ha realitzat, per segon curs consecutiu, un estudi del rendiment acadèmic dels estudiants de primer i segon cicle residents a la Vila Universitària i els ha comparat amb el rendiment del conjunt d'estudiants matriculats a la UAB. El resultat és que els estudiants residents a la Vila Universitària obtenen un rendiment acadèmic nou punts per sobre de la mitjana de la Universitat.

Per comparar el rendiment acadèmic s'han utilitzat dos indicadors: el diferencial de notes superades i el diferencial d'alumnes que s'han presentat als exàmens. El diferencial de notes superades mostra els punts de diferència entre els percentatges de notes superades per tots els estudiants de la UAB i els estudiants residents a la Vila Universitària. El resultat és que els darrers cursos acadèmics els estudiants residents a la Vila superen en més de nou punts la mitjana de la Universitat. El diferencial d'alumnes que s'han presentat mostra els punts de diferència entre els percentatges d'estudiants de la UAB que s'han presentat a les convocatòries d'examen i els percentatges de presentació dels estudiants residents a la Vila Universitària. Al llarg del curs 1999/2000, els residents a la Vila Universitària superen en 9,5 punts la mitjana de presentació de la Universitat. Els estudiants de primer i segon cicle residents a la Vila Universitària representen el 4 % del total d'alumnes de la UAB i hi són representades totes les titulacions que s'imparteixen a la Universitat.

La UAB implanta el Simtest

El Servei d'Idiomes Moderns (SIM) i UAB Idiomes, el centre d'idiomes de la Casa Convalescència, han implantat el Simtest, un test de coneixement d'anglès, en format CD-ROM, que permet detectar el nivell de coneixements d'anglès. La UAB ha repartit el Simtest entre tots els seus estudiants per tal que tothom que ho desitgi pugui autoavaluar quin nivell té.

Aquest test, conegut com a Simtest, ha estat elaborat pel Servei d'Idiomes Moderns de la UAB, en col·laboració amb experts en *testing*, estadística i programació informàtica de la mateixa universitat.

El Simtest assegura una detecció fiable i ràpida del nivell de coneixements d'anglès, gràcies a l'aplicació de la tècnica coneguda com a CAT (*computer adaptive test*), i que consisteix a plantejar les qüestions, en ordre ascendent o descendent de dificultat, en funció dels encerts o dels errors que es van produint en les respostes. Això permet que, en menys de mitja hora, es pugui donar un resultat altament fiable del nivell de competència lingüística.

El test identifica i distingeix sis nivells de competència, els mateixos que el pla d'estudis del SIM, però també es pot comparar el resultat, mitjançant una taula d'equivalències, amb l'escala de nivells definida pel Consell d'Europa en el seu document «Llengües modernes. Aprenentatge, ensenyament, avaluació. Un marc europeu comú de referència per a llengües».

Un musicòleg de la UAB recupera l'òpera *La Fattucchiera*

El musicòleg Francesc Cortés i Mir, professor del Departament d'Art de la Universitat Autònoma de Barcelona, ha recuperat i editat l'òpera de Vicenç Cuyàs *La Fattucchiera*, que va ser estrenada el 23 de juliol de 1838 al Teatre de la Santa Creu, de Barcelona, amb un èxit sense precedents entre els compositors del país, i augmentat encara més per tractar-se d'una composició de gran envergadura.

Aquesta obra, que des del 1840 no s'havia tornat a interpretar, ha estat considerada, en la historiografia musical, una autèntica fita en el naixement del romanticisme musical del nostre país. Aquesta òpera al seu moment va tenir molt d'èxit i se'n van fer trenta representacions en una temporada i mitja, una xifra que no havia mai estat assolida per cap òpera composta per un català, i que durant tot el segle XIX no va tornar a ser igualada.

La vida de l'autor de *La Fattucchiera*, Vicenç Cuyàs, es va estroncar el 1839 en unes circumstàncies atziagues que encara van contri-

buir més a crear una aurèola novel·lesca al voltant del títol de l'obra.

El llibret de *La Fattucchiera* és de Felice Romani, habitual col·laborador de Bellini, i està ambientat en l'època de les croades, en un castell de la Normandia. L'estil de l'obra segueix l'estètica belliniana, amb les parts principals plenes d'exigències virtuoses, amb una conducció melòdica que va saber entusiasmar els seus contemporanis i que avui conserva la seva vigència i atractiu.

Aquesta nova representació de *La Fattucchiera* del dia 26 d'octubre, que de fet és una recuperació històrica de gran interès musical, va ser a càrrec de l'Orquestra Simfònica i el Cor del Gran Teatre del Liceu, dirigida per Josep Pons. Els papers principals van ser interpretats per Ofèlia Sala, José Sempere, Sabrina de Rose, Javier Franco i Montserrat Benet.

La partitura d'aquesta òpera s'emmarca en un projecte de la SGAE que està recuperant obres líriques hispàniques.

Vicenç Cuyàs i Borés (1816-1839).

Nomenaments

Els nomenaments produïts des de l'1 d'octubre passat en l'àmbit acadèmic han estat: la professora Montserrat Casas Vilalta va passar a ser directora del Departament de Didàctica de la Llengua, de la Literatura i de les Ciències Socials l'1 d'octubre; el mateix dia, el professor Xavier Blanco Escoda es va fer càrrec del Departament de Filologia Francesa i Romànica; la professora Anna Estany Profitós

va ser nomenada directora del Departament de Filosofia també l'1 d'octubre; des del dia 16 del mateix mes, el professor Joan Anton Barceló Álvarez és director del Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria; i, finalment, des de l'1 de novembre, el professor Joan Sorribes Gomis és director de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria.

Jordi Cantó i Martorell, director del Servei d'Estabulari i coordinador dels Serveis Integrats de l'Animal de Laboratori (SIAL), de la UAB, ha estat nomenat, recentment, president de la Sociedad Española de las Ciències del Animal de Laboratorio (SECAL). Aquesta societat, creada fa dotze anys, és membre de l'International Council for Laboratory Animal Science (ICLAS) i de l'European Laboratory Animal Science Association (ELASA) i aplega els diferents professionals de tot l'Estat relacionats amb els animals de laboratori i interessats a fer un ús cada vegada més racional i ètic d'aquests animals de laboratori.

Jordi López Sintas, professor del Departament d'Economia de l'Empresa, i **Ercilia García Álvarez**, qui tot just ha finalitzat els seus estudis de doctorat en aquest mateix departament, han estat guardonats amb el 2001 Best Unpublished Research Paper Award, el qual és finançat pel Family Firm Institute, amb seu a Washington, i pel The Family Business Consulting Group, amb seu a Geòrgia (EUA). L'article premiat, «Values and successors: a founder's legacy of different psycho-social and business blend», es va presentar a la Family Firm Institute Conference 2001: A Family Business Odyssey, a Londres, la segona setmana del mes d'octubre.

**L'Institut d'Estudis Europeus re-
nova el seu web.** La directora de l'Institut Universitari d'Estudis Europeus (IUEE), Esther Barbé, juntament amb el seu equip, han renovat recentment i han posat en marxa el lloc web de l'Institut, en un important esforç de cara a la docència (Pol Jean Monnet) i en l'àmbit de la recerca (Observatori de Política Exterior Europea). El nou web de l'Institut Universitari d'Estudis Europeus es pot consultar a: www.uab.es/iuee